

საქართველოს
ბავშვთა ჟურნალი

572
1956

საქართველოს
ბავშვთა
ზოგადი
განათლების
მინისტრო

ღელა

თარგმანი, ტექსტის შედგენა,
ფორმის დამუშავება,
და სხვა მუშაობები, სრულად
ხელმძღვანელი კაბანაძე

№ 3 საბავშვო და ცენტრალური კომიტეტის
თარგმანი მსოფლიო ბავშვთა
გაზეთი 1956

ვაჟკაცი

ბ ა ტ მ ხ ი დ ი ფ ა ნ ჯ ა რ ა

ისე როგორც ვეჟლ ბიჭს, ვაღიკო-საც ვეჟარს ვაჟკაცობაზე ღანაარაკი. მამამ კარგი მოჟოლა იცის ვაჟკაცური ამბებისა, ბიჭიც სულგანაბული უსმენს ხოლმე მამას. დონიერია ვაღიკო, ამას წინათ შეთხვეკლასელი მოსწავლეც კი წააქცია.

ერთ დღეს ვაღიკო მეტად მხიარული დაბრუნდა შინ. ხელში რაღაც ქაღალდი ეჭირა.

— მომილოცეთ, მომილოცეთ! — გაიძახსოდა სინარულით.

— რა მოგილოცათ, სუთიანი მიიღე? — ჰკითხა ბებინამ.

— არა, უფრო მეტი!

— ალბათ, დღესაც წააქციე ვინმე, საღათზე დიდი გაქვს აწვევტილი! — უთხრა დედამ.

— არა, დედა, დღეს არ მიჭიდავია. დღეს ჩვენს კლასში ზიონერხელმძღვანე-

ლი შემოვიდა და სხვებთან ერთად, აი, ეს გადმოძვა.

— ეგ რა არის?

— ზიონერთა სასყიძო დანაირება, დედა! მალე ზიონერი ვიქნები. ეს უნდა შევიწვავლო და რასმის შეკრებაზე ვთქვა ზეზირაღ.

— მამაშენსაც ასე უხაროდა, როცა ზიონერად დებულობდნენ. — გაეღიმა ბებოს.

— მამა? ჰო, მამას ხომ შენახული აქვს ზიონერის ეულისხვევი. მომეცი, დედი, გაუკეთო. ვნახო, როგორ დამმშვენდება.

— არა, შეილო! მამა როცა მოვა, სთხოვე, იქნებ განუქოს.

ვაღიკომ ხელ-ზირი დაიბანა, ისაღილა და გაკვეთილების მომზადებას შეუდგა, შემდეგ ზიონერის სასყიძო დანირება შეისწავლა... აი, მამაც მოვიდა, ვა-

ლიკო კარებში შეეცება და ვეველაფერი უამბო. მამას ძლიერ გაესარდა და მიუ-
ლოცა. გასარებული ვალიკო ესოში
კამოვარდა. თამაში კი არ უნდოდა, სურ-
და ვეველასათვის ეთქვა, რომ ის ზიონე-
რი იქნება. მაგრამ ესოში არავინ დასუ-
და. ზოგი კინაში წასულიყო, ზოგი კი
ახლა შესდგომოდა გაკვეთილების მომზა-
ლებას. მეორე სართულზე ფანჯარაში ზიონე-
რი გოგონას ნახული შეამჩნია, ისიც
მეცადინეობდა, სარკეელი მიესურა და
წიგნს ჩაჭირვიტებდა. ნახულისთან ავი-
დეს? ნახულიც სომ დაესწრება რაზმის
შეკრებას! არა, ვალიკომ ნახულისთან
ასვლა არ იკადრა. ზიონერიც ნახული,
მაგრამ ვაჟკაცს გოგონასთან რა საქმე აქვს?

ვალიკო ბაღში გავიდა, ხის ძირას
ჩამოჯდა და დაიწყო ფიქრი ვაჟკაცობა-
ზე. თავი გმირად წარმოიდგინა, რომე-
ლიც დევებს ებრძვის; დასწვდა მოხრდილ
ქვას და რაც ძალი და ღონე ჰქონდა
მოიქნია, ვითომ დევებს ესროლა. მაგ-
რამ ვაი, რა მოხდა? ვალიკო მინის
მსხვრევამ და ვვირილმა გამოაფხიზლა.
ესოში აურსაური ატედა. ვეველაფერში ვა-
ლიკო იყო დამნაშავე! მისი მოქნეული
ქვა მეორე სართულზე სარკმლის მინას
მოხვდა და მინის ნამსხვრევმა ნახულის
შუბლი გაუკაწრა...

ვალიკო ვეველაფერს მიხვდა. რა ქნას?
კაიქცეს? დაინახავენ, დაიჭერენ და დას-
ჯიან. სასჯელის ისე არ ემინია, რო-
გორც იმისი, რომ ზიონერი ვეღარ გან-
დება. სიძარტლე დამალოს? ნახული ვეუ-

ლაფერს იტყვის რაზმის შეკრებაზე, რა
დაადგება ენაზე, გოგონა.

ამ ფიქრში იყო ვალიკო, რომ თავზე
მამა და მესობლები წამოადგინენ:

- ვინ იყო?
- ქვა ვინ ისროლა?
- შენ? — ეოველი მხრიდან დააუარეს
კითხვები ვალიკოს.
- არა, მე არა. — ოღნავ დაბნევიტ,
მაგრამ მტკიცედ თქვა ვალიკომ.
- აქ არავინ დაგინახავს? — ჰკითხა
მამამ.
- როგორ არა, მე ჩემთვის ვიჯექი

0000

და ზიონურის სასყიდო დაზიარებას ვიზუ-
ზირებდი. ვილაცა ბიჭმა ჩაიარა, ქვა ის-
როლა ჩვენი სახლისაკენ და გაიქცა.

— იმ ბიჭს იცნობ? მართალი თქვი!—
ჭკითხა მეზობლის ქალმა.

— არა, არ ვიცნობ. — უნასუსა ვა-
ლიკომ.

— კარგი, დამნაძავეს ვიზოვით, —
თქვა მამამ და ვალიკო შინ წაიყვანა.

რა არ უნებო მამამ ვალიკოს ცრუშე-
ტელობის შესახებ, დაეძუქრა კიდევ,
მაგრამ სიძარტლე ვერ ათქმევინა და
ვერა. ვალიკო იმ დამით აღრე დაწვა, მაგ-
რამ გვიანობამდე არ დასძინებია. დილით
აღრე ადგა, მამა უკვე საუსმობდა.

— მამა, მომეცი შენი ეელსასვევი,
ვნასო, როგორ მომიხდება. — სთხოვა ვა-
ლიკომ.

— არა, შევილო, ჩემს ეელსასვევს ვერ
ვერ მოცემ, რა ვიცი, მიგიღებენ ზიო-
ნურად?

— რად არ უნდა მიმიღონ? — გან-
ცვიფრდა ვალიკო, — კარგად ვსწავლობ,
ხარმაცი არა ვარ.

— უოოთა და ბაქია რომ ხარ!

— მე და ბაქია?

— ჰო, შენ, — უთხრა მამამ, — როცა
ვინმეს წააქცევ, ესოს ხმაურით იკლებ,
წააქციეო, დონიერი ვარო. ზიონური კი
ტრაბახსა არ შეიძლება იყოს. ნამდვილი
ვაქცაცი ის არის, ვისაც სიძარტლის
თქმისა არ გმინია.

— მე სომ ნამდვილს ვლაზარაკობ? —
თავი დახარა ვალიკომ.

— ტრაბახსო, ხანდახან ტყუილების
თქმაც გიყვარს.

— არა, მამა, აი, ზიონური რომ ვა-
ვსდები, ტყუილს არასოდეს აღარ ვიტყვი.
მამინ ხომ მომცემ შენს ეელსასვევს?

— ვერ ზიონურად მიგიღონ და მერე
ვნასოთ.

ი ბ შ ვ ი ს თ უ
არა?

აი, დადგა სანატრელი დღე. გაკვეთილების შემდეგ ვალიკოს სსება მოსწავლეებთან ერთად რანსმის შეკრებაზე გამოუძახეს. ზიონერთა ოთახი საზეიმოდ იყო მოართული: დროშებით, ევაფილებით; რანსმის წევრებს წითელი ევლსახევეები ამშვენებდათ. ვალიკო შესცქეროდა ევლას, თან ღელავდა... ზიონერ-სელმდგანელმა ბავშვებს მოუთხრო ოქტომბრის გმირულ ბრძოლებზე, მამაც ზიონერებს; რომ ზიონერი უნდა იყოს გულწრფელი, ზირდაზირი, როგორც სამდივილი გმირი... სიტყვა გულწრფელმა ვალიკო შეაერთო.

დაიწყო მიღება. საზეიმო ზირობა

წარმოთქვა ჯერ ერთმა, მერე მეორე მოსწავლემ. ჯერი ვალიკოსე მიდგა. ამ დროს ოთახში ნახული შემოვიდა გაკაწრული შუბლით. ვალიკომ ნახულის შესება და დაიბნა, ენა დაეხა.

— რა მოგივიდა, ვალიკო? — შეჩოჩქოლდნენ ამხანაგები.

ვალიკო სმას არ იღებდა, ან რა უნდა ეთქვა? ახლა ნახული ადგება და ევვლასფერს იტყვის. არა, ისევ თვითონ დაასწრებს!

— მე... მე... — აღუღლუღდა ვალიკო, — ვუშინწინ შემთხვევით შუმა გაუ-

ტეხე და აი, იმას,—ნანულისაკენ გაი-
სედა,—შუბლი ვატკინე...

ღარბაზში სინუქე ჩამოვარდა.

— შემთხვევით? — შევკითხა ზიონერ-
ხელმძღვანელი.

ვალიკომ თავი ჩაღუნა. ვინ დაუჯე-
რებს, რომ მართლა შემთხვევით გაუტუ-
და. დევებს ესროლა და ფანჯარას კი
მოარტყა.

— ხელმძღვანელო, — წამოდგა ნანუ-
ლი, — ვალიკოს მართლაც შემთხვევით
მოუსვდა, მეც ამიტომ არ ვუთხარი მამა-
მისს.

ვალიკოს თვალები გაუფართოვდა.

— როგორ ფიქრობთ, ბავშვებო, ვა-
ნატიოთ ვალიკოს? — იკითხა ზიონერ-
ხელმძღვანელმა, — რაკი იმდენი ვაჟაკლო-
ბა გამოიჩინა და თვითონვე თქვა, ჩვენც
ნულარ დავსჯით.

ვალიკო წელში გაიმართა და სულ-
მოუთქმელად წარმოთქვა ზიონერის სა-
ხეიძო დაპირება.

და როდესაც თავის გულზე გამოხას-
კვულ წითელ ეელსახვევს დახედა, მო-
კონდა მამის ნათქვამი:

„ნამდვილი ვაჟაკი ის არის, ვისაც
სიმაართლის თქმისა არ ეშინია!“

ვალიკომ სიხარულით მოჭკურცხლა
შინისაკენ. მას უკვე საკუთარი ეელსა-
ხვევე აქვს! ახლა მამისა აღარ და-
სჭირდება.

შინ მისვლისას გულმა მანც არ
მოუთმინა, უჯრა გამოსწია და განც-
ვიფრდა, რომ მამის ეელსახვევი ისეთი-
ვე დაულაქავი და სუფთა იყო, რო-
გორც მისი ახალი ეელსახვევი.

კატარა

ძმა

როდესაც ხათუნას უთხრეს, შენმა დედამ ძამიკო უნდა მოგიყვანოსო, გოგონამ წარმოიდგინა, დიდი ძმა მეყოლება, ორბორბალა ველოსიპედით მასეირნებს, ფერადი ფანქრებით გემს დამიხატავს და აჩი-

კულა მარბენინებსო. ერთი სიტყვით ისეთი ძმა უნდოდა, როგორც მის მეზობელ მაიას ჰყავდა.

დედა შინ რომ დაბრუნდა, თან რაღაც მუთაქისმავგარი შეკრული მოიტანა. ხათუნა ძმის შესახვედრად კარებს მივარდა, მაგრამ იქ ვერავინ ნახა, შემოტრიალდა და შეწუხებულმა წამოიძახა:

— აბა, სად არის ჩემი ძმა?

დედამ გოგონა იმ „რაღაც შეხვეულთან“ მიიყვანა.

— აი, შენი ძამიკო ზაზა, შვილო!

ხათუნას გულიანად გაეცინა, ეგონა, დედა ხუმრობსო, შემდეგ თავი ჯიუტად გაიქნია და თქვა:

— განა ისე პატარა ვარ, რომ მომატყუოთ? ეს ძმა კი არა, მუთაქაა.

ახალმობრძანებულ ბიჭიკო, ეტყობა,

რაღაცამ შეაწუხა: „მუთაქამ“ აქეთიქით ტოკვა და ქსიტინი დიწყო. ხათუნას გოცები-საგან თვალები გაუფართოვდა. მიხვდა თავის შეცდომას: დიდი ძმა კი არა, თოჯინის-ოდენა ძმა ჰყოლია,

რომელიც დედას სულ მისაკუთრებს. გოგონას ყელში ბურთისმავგარი რაღაც გაეხირა, ხოლო როცა დედამ ზაზა ხელში აიყვანა და მკერდზე მიიხუტა, ხათუნა კალთაზე მიეკრა და მწარედ ატირდა.

ეს დღე იყო და ხათუნა ზაზას აღარ მიჰკარებია. აითვალწუნა, სათამაშოც კი გაუტეხა.

ერთხელ დედამ ზაზა დასაძინებლად წაიყვანა, მაგრამ საწოლი დაკავებული აღმოჩნდა, — ხათუნას შიგ თავისი თოჯინა ჩაეწვინა. როცა დედამ უთხრა, ამოიყვანეო, გოგონა გაჯიუტდა:

— რად უნდა ამოვიყვანო? განა ამას კი არ ეძინება? ხედავ, თვალები დახუჭული აქვს!

დედამ დაინახა, რომ გაჯავრებით არაფერი გამოვიდოდა, და დაუყვავა:

— ხათუნა, მოდი, ძამიკოს გაზრდაში
დაძებარე. შენ რომ დაძებნებარები, უფრო
ჩქარა გაიზრდება და სულ მალე შენთან
ოთამაშებს კიდევ — უთხრა და ბავშვი
ხათუნას კალთაში ჩაუსვა. ხათუნა გაოც-
და, თან გაუხარდა, დედამ რომ პატარა
ბიჭი ანღო. დარწმუნდა, რომ მას აღარ
ცხუმბრებოდნენ და თავისი თავი მართლა
დიდად წარმოიდგინა, ხოლო როდესაც
ძამიკომ პაწია ხელები სახეზე მოუკაცაუ-
და და უკბილო პირით შესცინა, მან ხე-
ლი მაგარად მოხვია.

ამ დღიდან სულ შეიცვალა ხათუნა.
— ხეტიაე დღეს წვიმა არ მოვიდეს,
მე და დედამ ხაზა უნდა გავასვიროთ;
მე და დედამ ძამიკოს ახალი წინ-
საფარი შევეცვრეთ; რა მწელი ყოფილა
ბავშვის გაზრდა! მე და დედა საშინლად
ვიღლებით. — ხშირად იტყვოდა ხოლმე
ხათუნა.

ხაზასაც უყვარდა თავისი მოამაგე
დაკო. დაინახავდა თუ არა, იცნობდა
და ხელეებს კვიცილით გაუწვდიდა.
— მალე ძამიკო ორბორპალა ველოსი-
პელს გაიყიდოს. შენ რამდენსაც გინდა იზ-
დენს ისყივნებ და მეც მასყივნებ, ხომ? —
ჩააკითხავდა ხოლმე მოშინავდა პირლია
ბიკს ხათუნა და იმას კი არ ფიქრობდა,
როცა მისი მშა ველოსიპედი ისყივნებდა,
თვითონ უკვე დიდი გზო იკნებოდა
და ველოსიპედზე დაჯდომას აქვს კი
იყარებდა.

ნაკადულები

ნახატი ზ. შინგინიძისა

2. დღინარა

გახაფხულის თბილი დღეა,
ირგვლივ მზეა, ყველგან მზეა!
ვერცხლისფერად დახატული
მობრბის ორი ნაკადული.
აქეთ-იქით აწუდებიან,
გამელულთ ფეხქვეშ დაძვრებიან,
გზას იკლევვენ პატარები,
კითხულობენ გამალებით:
„აქ სად არის მდინარე,
ლალი, პირმოკინარე?“
„ღრო არა აქეთ, სადმე დარჩნენ,
პიონერთა პარკთან გაჩნდნენ.“
შეღმგენ: ხომ არ შეხვდით მარცხი?
და იკითხეს: „მარჯვნივ?
მარცხნივ?“
„აქ სად არის მდინარე,
ლალი, პირმოკინარე?“
უპასუხებს ქალი, კაცო:
„ძვირფასებო, წინ, წინ გასწიო!“
გემუდუნე პატარები,
ისწრაფვიან გამალებით.
უცხად გუბე დახედათ წინა,
უფერო და პაწაწინა;
„მზებდეთ ამ მდინარეს,

ეს სულ არ გვაეს მდინარეს.
აქ თუ მოვხვდით, იცი რა? —
ლურჯ ზღეს ველარ ვიხილავთ
საწყენია ძალიან,
ეს დამღვარი წყალია.
გუბე ჩვენ რას გვარგია:“
თქვეს და კვლავ წინ გარბიან
ერთად მიჩხრიალებენ,
იჩქარიან ერთ მხარეს,
მოსახვევში უეცრად
დაეჯახნენ ერთმანეთს;
შეერთდნენ და დაეშენენ
ძლიერ ნაკადულადა,
გზას გაუდგნენ რაკაკით
ძმულად, გამბედულადა.
ნახეს, ეხოს ბოლოდან
ნიაღვარი მობრბოდა:
„აქ სად არის მდინარე,
ლალი, პირმოკინარე?“
„ჩვენ თვით ვეძებთ მდინარეს.
მთიდან გამომდინარეს,
ბევრჯერ გავგიგონია,
მაგრამ ვერ გამოვიგონია,
შეგვიერთდი, ძმობილო,
საქმეს სწრაფად მოვრბებით;
სანში როცა ვიქნებით,

უფრო მათე მოვძებნით.“
მეგობრები მზულით
გარბიან და გარბიან,
სამი ერთად, ცხადია,
ძლიერი და მარლია.
უფრო სწრაფად იარეს
და მიადგნენ მდინარეს.
„აქ ყოფილა მდინარე
ლალი, პირმოკინარე!“
თქვეს და წყალს შეუერთდნენ
ჩვენი ნაკადულები,
ჩხრიალა და რაკაკია,
კვლავად დახატულები.
გაუღვიმა მდინარემ,
ლაღმა, პირმოკინარემ...

ცელქი ნაკადულები,
კისტრად დახატულები,
ხან გზას აუცდებენი,
ხან გზადაკარგულები,
დილაა თუ ბინდია,
მდინარისკენ მიდიან, —
შეიცვალონ იერი,
გახდნენ ღრმა და ძლიერი.

თარგმანი ჯ. გვიგინიძისა

ვაჟა-ფშაველას მითხრობის „ჩხიკვთა ქორწილი“-ს ილუსტრაცია

ბლოცკავთ

ნინოშვილის ქუჩა
 ბესაძის სახლში
 ბებო ნაცს
 ხა ვახტია, ხმ დღეს შენი წლები
 ყაყვირა, შენი ფიზიკი, გავსებე და
 აღაი გამიჯახებდი.
 დარი
 მაისის 8 1956 წელი.

სამაგპო ბაღში
 ქეთო მანსაულებელს
 ბლოცკავთ ქაღალის დღეობას,
 გივი ამბობს დღეობა არა
 ჰქვიო, დღეს ქალია დღეო.
 გვირ დებოი, რომ არა
 ვიხსებებდი, ნივნებზე
 აღარ რავბრავნიო.
 გივი
 ელიზბერი
 ზუგრა

დედა
 ნინოშვილ მიიხრა, ხვალ
 დედას დღეობაა და რამე
 უნდა ვახუქოთო, მეს არ
 რამე ვიყენებო.
 ჰოდა, გაძლევი ჩემს რაღაც
 ნივთს ავცემობიღოს,
 მხოლოდ ისევ უნდა მახუქე,
 ყარბი? ნინოშვილს ვიხსენებო
 არ ვახუქებ, ის ხომ დიდი
 ქალი არ არის.
 ელიზბერი

ბ. კალენდარი

ნახატი ქ. მახარაძისა

მეჩონგურე მზია

საფარმელში მჯდარი
მეჩონგურე ქალი
სიმებს ფრთხილად სინჯაეს
და გვიღიმის დინჯად.

შენის თეთრი კაბა,
თეთრი ჩისტკოპი,
სილამაზით, აბა,
მას რომელი ჯობნის!

გიშრისთვალებიანს
ეპახიან მზიას.
მეტად ლამაზია
დედოფალა მზია.

მზიავ, კარგო მზიავ,
უფრო გაგვახარებ,
შენს ზატარა ჩონგურს
თუ დაუკრავ ძალე.

იმდენს ვიტირებ რომ...

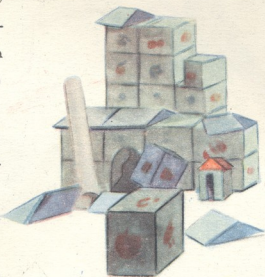
ქ. ჭილაშვილი

ნახატები ლ. ზარძიასა

თემური და ნოდარი ოთახის ერთ კუთხეში მიმსხდარიყვნენ და სათამაშო აგურაკებით დიდ ქარხანას აშენებდნენ. უნებურად ნოდარს ხელიდან აგურაკი გაუვარდა და თემურს თავზე დაეცა.

— ხომ არ გეტყინა, თემური? — ჰკითხა ნოდარმა.

თემური ნატყენ ადგილზე სიმწრისაგან ხელს ისვამდა.

— არ გეტყინა, განა? — გაუთმორა ნოდარმა.

— შენა გგონია, არ მეტყინა?! — უსაყვედურა თემურმა.

— რომ გტყენოდა, იტირებდი! — მიუგო ნოდარმა.

— აბა, როგორ ვიტირო? ხომ ხედავ, ჩემი დიკოა გაკვეთილებს ამზადებს! ჯერ მოათავოს, იმდენს ვიტირებ, რომ... — დაიქაღნა თემურმა.

თიკანი

3. კახაძე

— მევე!... მევე! — გაიძახოდნენ თხები და ორღობეში მიბაკუნობდნენ. წინ წვერცანცარა ვაცი მიაბიჯებდა. ყელზე შემულ ზარებს ჟღარუნი გაჰქონდა.

თენგომ თავისი ბეკეკა ჭიშკარში გაისტუმრა და, ის-ის იყო მობრუნდა თუ არა, შორიდან თვალი მოჰკრა, როგორ ცდილობდა თიკანი ღობიდან ამოტომას. იმდენი მოახერხა, ამოხტა კიდევ და ჭიშკრისაკენ კიკინით გაექანა. თენგოს რომ მიუახლოვდა, უფრო მოჰკურცხლა და ხელიდან გაუსხლტა კიკნა ბიჭს. მერე მესერთან მიიბრინა, უნდოდა სადმე გამძვრალიყო. თენგო მიეპარა და დაიჭირა. თიკანი გულსაკლავად მოჰყვა პეტელს. თავს იქნევდა, ფეხებს ასავსავებდა.

თენგო ჩაცუცქდა, თიკანი გულზე მიიხუტა და ყურში ალერსით უთხრა:

— არა გრცხვენია, ბეკეკო? ჩემი დე-

დაც კი წავიდა ამ დილით ბაზარში, მაგრამ კი არ ავტირებულვარ შენსავით. ჩემი დედა მე კამფეტს მომიტანს. შენთვის პატარა ეყვანი დავაბარე, კისერზე შეგაბამ და ჰერი!.. შენი დედა, იცი, რას მოგვიტანს ორთავეს? რძეს, რძეს, შე ბენტერავ, შენ! თუ სამოვარზე არ წავიდა, როგორ მოიტანოს?

თითქოს გაახარა პატარას ნათქვამმაო, თიკანი გაჩუმდა. მერე თენგომ ხელი გაუშვა და თიკანმა ერთი ლაზათიანად შეიკუნტრუშა.

ღათო-ღათუნია

ს. შანთიაშვილი

(ა. ბარტოლან)

ნახატები შ. მხუბლაძისა

ღათოს რომ ბელი ჰეაგდა,
 ის უუჟარდა მისს,—
 ხან ემხდა ღათოს
 და ხან ღათუნისს.
 მას ნებოვრად სრდიდნენ
 დედაც, ბებოც, მამაც;
 სულ თავს ევლებოდნენ
 ღათო ბუთსუნანსს.
 აღკეობდა დილით,
 ზირს არ დიბანდა;
 მუღამ გაბუტული
 ევლებს თათსა ჰკრავდა!
 თუ როდისმე ღათოს
 მამა დატუქსავდა,
 დედა დაჰკოცნიდა,
 კულში ჩაიკრავდა.

თაფლს ჰპარავდა ფუტკრებს,
 თათებს ჰყოფდა სკაში;
 ითხუნნიდა ცსვირ-პირს
 და გარბოდა მთაში.
 დაეძებდნენ ღათოს
 ტყეში, ღრეში, ბარად;
 როცა მონახავდნენ,
 უუჟავდნენ წუნარად:
 — დედა გენაცვალოს,
 თავსაც შემოგველოს;
 შენმა ვაჟეცობამ
 გული გაგვიმრთელოს!—
 ბაჯბაჯვებდა, სტოდა,
 სდაც ნავავს ჰერიან;
 წანწალებდა ვარეთ,
 მოდიოდა გვიან.
 ერთხელ ბიძის თვალში
 შეაყარა ქვიშა;

დაეღეუნა ბებოს,
თავში ჯახი სთხლიძა.
მაგრამ დედა დათვი
დათოს მოეფერა,
კიდევ ჩაუძღერა,
კიდევ ჩაუცინა
და მით მოაღხინა.

ჯიუტობდა დათო
მუდამ თავისნება;
თუ ეტუოდი: დაჯექ,
ფეხზე დადგებოდი.

უფრო მეტსაც ვიტყვი:
მიდიოდა სახელში
ამოსვრილი ლაფში.
თავის აღმზრდელ მამას
ბაც! ჩანარტყა თავში!
აღრიალდა მამა,
გამოვარდა გარეთ,
წილა სტკიცა თავსედას,
მაგარი და მწარე!
ბავშვის ცუმა აღმზრდელს
როგორ ეკადრება?!
მაგრამ ეს სომ ტყეში
მსეცთა შორის ხდება!

აღბათ იტყვიო, ზღანარია,
დათვი მინც დათვია!
ცუდად აღზრდილს ჩვენშიც
ნახავთ
კაკოს, გივის, დათიანს!

თუ ეტუოდი: ადექ!
ჯიბრზე დაწვებოდა.
ხან შორთავდა ღრიალს,
ღმეილსა და ზმეილს,
„მიამ მცემა, ძიამ!“
იგონებდა ტყუილს.
ფართხალეებდა... თავში
წაიძენდა თათებს,
და შეწვევებდა ტირილს,
თუ მისცემდით კაკებს.
იზრდებოდა დათო
ქსრდელი და ბრიყვი,

უჩინარი მთხვალეები

ანა ხახუაშვილი

ტამაზის სახლის წინ ძველი კოშკი იდგა. კოშკის ბანზე მრავალი ფერადი ყვავილი იზრდებოდა და ისე ალამაზებდა, თითქოს გვირგვინით შეუმკიათო.

— დედა, კოშკზე ვინ დათესა ყვავილები?—ჭკითხა ერთ დილას თამაზმა.

— ვინა, შეილო, და ჩიტებმა და ქარმა.

— როგორ თუ ქარმა?—გაკვირვებით იკითხა ბავშვმა.

— ყველა ყვავილს და მცენარეს ხომ თესლი აქვს? ჰოდა, ეს თესლი პარკებში აქვთ დამალული, აი, როგორც ლობიოს ან ცერცვს. პარკი რომ გახმება, პირს დააღებს და თესლი ძირს დაცვივდება. როცა ქარი დაუბერავს—ვინ იცის, საით გაჟვანტავს და სად ჩათესავს. ჩვენი კოშკის ბანზედაც ეს ორი მებაღე დათესავდა ამ ყვავილებს.

— ჩიტები, დედა, ჩიტები როგორ დათესვენ?

— ბევრი ჩიტი, შეილო, ქიაღუების გარდა, თესლითაც იკვებება. როცა ამ თესლს თავიანთ შეილებს ნისკარტით უზიდავენ, ნისკარტიდან უცვივდებათ. თუ ფხვიერ მიწაზე დაუფარდათ და წვიმამ დაასველა, თესლი გაფუჭდება და ამოვა. ხან ასეც ხდება, რომ ჩიტები მცენარის თესლს ველარ ინელებენ, ეს თესლი მიწაზე ცვივა და იქ ხარობს.

ხშირად არა მარტო ერთი ადგილიდან მეორეზე, არამედ ერთი ქვეყნიდან მეორე ქვეყანაში გადააქვთ ხოლმე თესლი; ერთმა მეცნიერმა თბილი ქვეყნებიდან მიმავალი ფრინველი დაიჭირა. კლანჭებზე მიკრული მიწა ჩამოაფხიკა და ისევ გაუშვა. მერე ეს მიწა დათესა და იქიდან თექვსმეტიოდენ სხვადასხვანაირი მცენარე ამოვიდა. სწორედ ამიტომ დაარქვა ხალხმა ჩიტებს უჩინარი მთესველები.

ჭიუჭი

ილია სინაკლიძე

ნახატები მ. ჟონიხვილისა

ურჩი არის რომიკო,
ჯიუტობას ჩვეული;
ამბობს:—უნდა გავაკაქდე,
გავიმაგრო სხეული!—

პაღტოს იხდის ავდარში,
ქარში თავშიშველია,
გარეთ გარბის ყინვაში,
წვიმაში სულ სველია.

კარგად თუა, სულ დარბის,
ერთ წუთსაც არ დაჯდება

და გაოფდირს ჰგონია,
ჯანსაღდება, კაყდება.

აღარავის არ მოსწონს,
რომიკო რომ ურჩია:
მოდრი, ჩვენიც დავარიგოთ.
როგორც ბევრმა ურჩია:

„თუ გინდა, რომ გააკაქდე,
და ჯანმრთელი რომ იყო,
დაუჯერე უფროსებს,
ნუ ჯიუტობ. რომიკო!“

მონადირე და ბუღუდი

მ. კორიანი

ნახატი ზ. ლაშაუასი

გალიდან ტუვე ბუღბუღმა
მონადირეს კრძალვით ჰკითხა:
„რისთვის გუყვარ დაძწევედეული,
რად მანაშებ ასე დიდხანს?..“

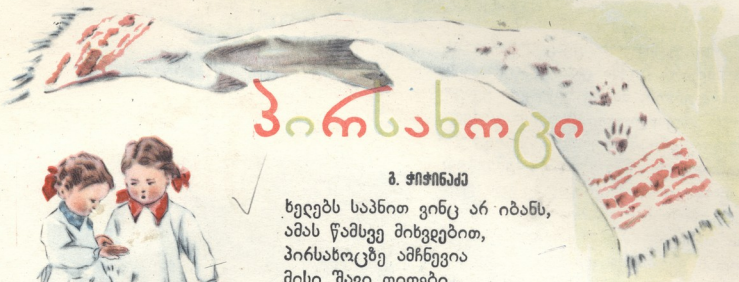
მონადირემ უხასუნა:
„არ მიფასებ ამბეს, ჯახას,
ჩემო კარგო, რომ გაგიშვა,
მეისეუ კატა გადაგულანახეს“.

მომღერალმა გაიცინა
და შეჰკადრა მონადირეს:
„დამიჯერო, მე ვერ ვხედავ
აქ სიმნელეს, თუნდაც მცირეს...“

თუ გიყვარვარ, თუ არ კინდა
ვისჯებოდე სანსტიკადა,
მე გაშიშვი და ჩემს ნაცვლად
გალიაში ჩასვი კატა“.

სომხურიდან თარგმნა გ. ძნელაძემ

პირსახოცი

მ. ჭიჭინაძე

ხელებს საპნით ვინც არ იბანს,
ამას წამსვე მიხვდებით,
პირსახოცზე ამჩნევია
მისი შავი თითები.

„თხამ ვენახი შეჭამა“

მ. როინიძე

ხაღისობდა თამაზი,
„დედაენა“ ეყიდა,
„თხამ ვენახი შეჭამა“,
კითხულობდა ბეჯითად.
ამ დროს ბაღში ქურღულად,
სად იყლა და სად არა,
მართლაც შემოსულიყო
წვერცანცარა ნაცარა.

„თხამ ვენახი შეჭამა“,
კითხულობდა თამაზი,
თხა კი ზვარში დახტოდა
თეთრი წვერის თამაზით.
კნაწიკნუწით ბაბიღლს
დაუარა ცანცარამ:
— კი-კი-თხულობ სწორადღო, —
თავს უქნევდა პატარას.

მ. ლათაპელი

— ეს რა უცნაური ყვავილია? — წამოიძახა პატარა ბიჭმა და ხელი წაატანა მცენარის ღეროს; მასზე წვრილი ყვავილები იყო ახუნძლოვანი, ხოლო გრძელყუნწა ფოთლები მოფენილი ჰქონდა ჯაგარივით აყრილი წითელთავა ბეწვებით.

ერთ ფოთოლზე დიდი ბუზი დასკუბებულყო, გაფრენას ცდილობდა, მაგრამ თითქოს უხილავ მარწუხებს ჩაუჭერიდა, ადგილიდან ვერ იძროდა.

ეს უცნაური ფოთლები ბუზის მახე ყოფილა; როდესაც ბუზი საიმედოდ ჩაქერილი აღმოჩნდა წითელთავა ბეწვების ხლართში, ფოთოლი გაიღუნა და მწერი შუაგულში მოიქცია. ბეწვებიდან რაღაც უფერული სითხე დაეჟონა დატყვევებულ ბუზს... ცოტა ხნის შემდეგ ფოთოლი ისევ გასწორდა და გამოფიტული ბუზი გარეთ გადმოაგდო.

ეს დროზერას ფოთოლია, რომელიც ჩველში მხოლოდ ქობულეთის მიდამოებში ხარობს. ამ მცენარეს მწერიკუპიასაც უწოდებენ.

დროზერას სხვა მონათესავე მცენარეე-

ბიც ჰყავს; აფხაზეთში, ბებესირის ტბაში იზრდება ერთი მცენარე, რომელიც წყალშია ჩაყურყუმალავებული და იქიდან უთვალთვალვებს მსხვერპლს. მას აღდროვანდა ჰქვია.

აღდროვანდას ფოთოლიც რბილი ბუსუსით არის დაფარული. აი, აღდროვანდას ახლოს გაისრიალა წყლის პატარა ცხოველმა. ფოთლის ბეწვები სწრაფად შეირხა, დაუპატიუებელი სტუმარი შეტორტმანდა, მაგრამ გვიანდა იყო. ბუსუსებმა ის შუაგულში მოიშყვდია და გადასანსლა.

დროზერას მეორე ნათესავი ჰაობის მცენარე ბუშტანა გახლავთ. მას წყალში ჩაშვებულ ფოთლებზე მრავალი პატარა პარკუჭი აქვს, რომლის შიგა მხარე მოფენილია წვრილი ბეწვით.

ცურაობაში გართული თავკომბალეები და სხვა პატარა ცხოველები შეცურდებიან პარკუჭის ღია კარში. მსხვერპლის ბუშტში შესვლისთანავე კარი იხურება და პარკუჭში მყოფი ილუპება.

ღიახ, ასეთი ეშმაკები არიან ეს მწერიკუპიანი მცენარეები.

ყდის მხატვრობა გუთუნის ალ. გავალაშვილს

რედაქტორი იოსებ ნინუაშვილი. სარედაქციო კოლეგია: გრ. აბაშიძე, ეკ. ბურჯანაძე, ი. გრიშაშვილი, კ. გვიათაშვილი, მავჯალა მრედილაშვილი (რედაქტორის მოადგილე), რ. მარჯანი, ი. სხარაულაძე, ნ. უნაფიშვილი, შ. ცხადაძე (სამხატვრო რედაქტორი) გამოცემის ოცდამეცხრე წელი

შანსი 2 მან.

Д И Л А — всемесячный детский журнал ЦК ЛКСМ Грузии № 3, и-пр 1964 г. Тбилиси. Выпуск 14
საბლიტბაში, ღერძეთის მხარეთ: თბილისი, ღნისი 14, მ სარო ტ.ჯ. მ-37-39, ვაჟაშვი. რეკ. № 189 სტამბის შუკ. № 27/61
ბიური 1.1.000. უკ 19058 ხელმოწერილია დანაბამზად 7/II-56 წ. ტექსტი ანუბოლია პოლგრაფკომბინატ აკოშინატიკ *
სტამბაში. ჟენერი დაბეჭდილია ფერზე ბეჭდვის სტამბით. მარჯანიშვილი ნ.